

Hàn Quốc chống dịch hiệu quả nhờ đâu ?

Nhân viên y tế tại một trạm xét nghiệm di động virus corona tại Daegu, Hàn Quốc ngày 03/03/2020. HEALTH-CORONAVIRUS/RESPONSE REUTERS/Kim Kyung-Hoon

Sau khi bùng nổ các ca nhiễm virus corona chủng mới, Hàn Quốc đã có những nỗ lực để làm giảm các trường hợp dương tính với Covid-19 đồng thời duy trì tỉ lệ tử vong tương đối thấp.

Đến hôm nay 12/03/2020, Hàn Quốc có 7.869 người bị nhiễm virus corona, đứng thứ tư trên thế giới, tuy nhiên chỉ có 66 người chết so với ba nước đứng đầu lần lượt là Trung Quốc (3.169 tử vong), Ý (827), Iran (354). Hãng tin Pháp AFP đặt câu hỏi, phải chăng Hàn Quốc là hình mẫu nên theo trong cuộc chiến chống nạn dịch này? Seoul xử lý nạn dịch như thế nào ?

Ngược với Trung Quốc – đã chọn giải pháp cách ly ngay 50 triệu dân – Seoul sử dụng chiến lược phối hợp giữa việc thông tin cho công chúng với sự tham gia của cư dân và một chiến dịch xét nghiệm đại quy mô.

Người thân của tất cả những người bị dương tính được tìm kiếm và đưa đi xét nghiệm.

Hành trình di chuyển của các bệnh nhân trước khi phát hiện dương tính đều được dựng lại thông qua hình ảnh từ các camera giám sát, việc sử dụng thẻ tín dụng hay định vị điện thoại thông minh, và công bố cho mọi người. Người dân nhận được các tin nhắn mỗi khi phát hiện các trường hợp nhiễm bệnh mới ở gần nhà hoặc nơi làm việc.

Chiến lược này tất nhiên gây ra những tranh cãi về việc bảo vệ cuộc sống riêng tư, tuy nhiên cũng thúc đẩy nhiều người tự nguyện đi xét nghiệm.

Hàn Quốc tiến hành xét nghiệm virus corona nhiều hơn bất kỳ quốc gia nào, với nhịp độ 10.000 trường hợp/ngày, nhờ đó có thể tấn công rất sớm vào các ổ dịch mới.

Làm thế nào Hàn Quốc có thể cho xét nghiệm nhiều như vậy ?

Cho đến hôm qua 11/3, số lượng xét nghiệm đã lên đến 220.000. Hàn Quốc có 500 đường đường đã quen với tiến trình xét nghiệm, trong đó có khoảng 40 trạm xét nghiệm di động, để giảm thiểu các tiếp xúc giữa những người bệnh tiềm năng và nhân viên y tế.

Hàn Quốc cũng đã học được bài học từ những sai lầm của mình, nhất là tình trạng thiếu thốn các bộ xét nghiệm trong cuộc khủng hoảng dịch MERS (virus corona gây hội chứng hô hấp cấp Trung Đông) năm 2015.

Thế nên nước này đã đẩy nhanh thủ tục đưa các bộ xét nghiệm ra thị trường, và chỉ vài tuần sau khi con virus corona xuất hiện tại Trung Quốc, Seoul đã bật đèn xanh cho việc cung ứng cho các đường đường các bộ kit mới để xét nghiệm Covid-19 chỉ trong vòng sáu tiếng đồng hồ.

Dân chúng phản ứng ra sao ?

Chính quyền đã tung ra chiến dịch « giữ khoảng cách hoạt động xã hội », cổ vũ người dân ở nhà, tránh các cuộc tụ tập và giảm thiểu những tiếp xúc. Kết quả là có những khu phố lâu nay đông đúc bỗng vắng tanh, trong khi các tiệm buôn, nhà hàng phải vất vả trong việc thu hút khách hàng.

Số lượng các sự kiện thể thao, văn hóa bị hủy bỏ và việc đeo khẩu trang trở thành phổ biến, như chính phủ đã dự kiến. Seoul trồng cây và cư dân đặc biệt tôn trọng kỷ luật.

Vì sao số tử vong ở Hàn Quốc thấp như vậy ?

Không thể nào tính toán được cụ thể tỉ lệ tử vong do virus corona Vũ Hán, vì chỉ có thể thực hiện được một khi dịch bệnh kết thúc. Tuy vậy, quan sát các con số do chính phủ đưa ra, chúng ta nhận thấy tỉ lệ tử vong ở Hàn Quốc thấp hơn rất nhiều so với các nước khác.

AFP đưa ra nhiều nhân tố để giải thích. Chiến dịch xét nghiệm giúp phát hiện sớm các bệnh nhân, và quy mô rộng rãi của nó khiến cho có nhiều cơ hội nhận ra những người bị nhiễm virus nhưng chưa phát ra triệu chứng, hay có rất ít triệu chứng. Phát hiện được nhiều bệnh nhân hơn để điều trị, đương nhiên sẽ làm giảm đi tỉ lệ người bị chết vì bệnh này.

Ngoài ra, số người bị dương tính ở Hàn Quốc có một điểm chung : hầu hết là phụ nữ, và gần phân nửa trong số này dưới 40 tuổi. Chính quyền giải thích là trên 60% số ca bị nhiễm liên quan đến giáo phái Tân Thiên Địa (Shincheonji) thường bị coi là tà giáo. Đa số thành viên của giáo phái này là phụ nữ ở độ tuổi 20, 30.

Trong khi đó tỉ lệ tử vong vì virus corona tăng lên với tuổi tác, và những người trên 80 tuổi, đặc biệt là phái nam, có nguy cơ nhiều nhất.

Hàn Quốc là mô hình để noi theo ?

Masahiro Kami, Viện nghiên cứu chính sách y tế ở Tokyo cho rằng :

« Xét nghiệm là biện pháp quan trọng ban đầu để kiểm soát virus. Như vậy đó là mô hình tốt cho tất cả các nước ».

Marylouise McLaws, trường đại học Nouvelle-Galles của Hàn Quốc nhận định :

« Hàn Quốc đã hành động đúng đắn. Đối với các chính phủ, rất khó khăn khi phải quyết định dùng các biện pháp nghiêm khắc như vậy, thế nên họ thường ra tay rất trễ ».